**08.11.2018**

# TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

## SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- **(ÖZEL HABER)** *Fırat doğusundaki YPG saflarından firarlar...* Suriye'nin kuzeyinde Fırat'ın doğusundaki yeni operasyonlar kapsamındaki Türk askeri hazırlıkları ile eş zamanlı olarak karşı hazırlık yapan ve bu kapsamda takviye terörist grupları sınır hattına göndermeye çalışan YPG saflarında sorunlar yaşandığını bildiriyor. 'Habur sitesi', PYD'ye bağlı YPG'nin komuta ettiği SDG_YPG unsurlarından 130'unun kendisine bağlı gruplardan Türkiye-Suriye sınırına takviye elemanlar gönderilmesine ilişkin bir duyuru almasından sonra firar ettiklerini belirtti. Site isimlendirmediği kaynaklara atfen, firar edenlerin Akid alayı, Zubeyr alayı ve Bahoz alayı isimleriyle bilinen gruplara bağlı olduklarını aktardı. Haber sitesi SDG'ye bağlı silahlı devriyelerin firarileri aramak için Haseke doğusunda dolaştıklarına işaret etti.

- *Suriye Irak ile olan sınır kontrol noktasını açmaya hazırlanıyor...* Suriye Ulaştırma Bakanı IŞİD'in bölgeden uzaklaştırılmış olması nedeiyle Irak ile olan sınır kontrol noktasını yeniden açmak için çalıştıklarını, konuyu Irak tarafıyla görüştüklerini, kontrol noktasının yeniden faal hale getirilmeye çalışıldığını söyledi.

- **(ÖZEL HABER)** *BAE Şam'daki büyükelçiliğini açmaya hazırlanıyor...* Suriye'deki iç savaşın başladığı 2011'den sonra Esad yönetimine karşı Müslüman Kardeşler yönetimi gelmesi için Sünni cihatçı gruplara destek veren BAE'nin son dönemde Şm yönetimiyle yürüttükleri yoğun görüşmelerde Şam'daki büyükelçiliğin yeniden açılması hazırlıklarını yaptığı bildiriliyor. BAE'den sonra Suudi Arabistan'ın da benzer hamle yapması, bu üç ülkenin Müslüman Kardeşlerle mücadelede bir ittifak oluşturabileceği iddia ediliyor. İran'ın Esad'a bu konuda yani BAE ve S.Arabistan'la işbirliğine nasıl bir tavır takınacağı bilinmiyor. *(**DEĞERLENDİRME:** Böyle bir hamlenin Türkiye'nin elini iyice zayıflatacağı ve yalnızlaştıracağı söylenebilir. Bu hamlenin ABD-İsrail güdümünde bir hamle olduğu, İarn ile Şam yönetimi arasının açmayı hedeflediği, İran'ı Suriye'den çıkarmaya yönelik hamlelerden biri olduğu değerlendiriliyor.)*

- **(ÖZEL HABER)** *ABD Rusya'dan İsrail'in Suriye operasyonlarına izin istedi iddiası...* İsrail'i ziyaret eden ABD'nin Suriye özel temsilcisi James JEFFREY Rusya'nın İsrail ile koordinasyon içinde İsrail'in Suriye'deki operasyonlarına izin veren bir tavır sergiliyordu. Rusya'nın bu yaklaşımını sürdüreceğini ümit ediyoruz dedi.

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

## ABD'DEN YPG TERÖRİST ÖRGÜT DEĞİL AÇIKLAMASI

*ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi Büyükelçi James Jeffrey katıldığı telekonferansta, ABD yönetiminin PKK'nın 3 yöneticisinin yakalanabilmesi için ödül koyması, PYD ve YPG ile işbirliği ve Suriye'de çözüm süreci, Esad, IŞİD hakkındaki soruları yanıtladı.* Dikkat çeken ifadeleri şunlar:

- PKK ile ilgili pozisyonumuz net. PKK'yi terör örgütü olarak ilan ettik, ancak YPG için bu şekilde bir karar alınmadı.

- Türkiye'nin güvenlik endişelerini anlıyoruz. Türkiye'nin PYD ve PKK arasındaki bağ hakkındaki endişelerini anlıyoruz. Bu nedenle pek çok alanda çok, çok ihtiyatlı hareket ediyoruz. Türkiye'ye ne yaptığımız, neden Suriye'nin kuzeydoğusunda olduğumuz hakkında bilgi veriyoruz.

- Türkiye'nin en çok endişe duyduğunu ilettiği Menbiç'te ortak devriye konusunda çalışmalarımız sürüyor. Koordineli devriye yapılıyordu ve yol haritasının geri kalanını PYD'nin Menbiç'ten geri çekilmesi öncesinde uygulamaya bakıyoruz.

- (ABD'nin PKK yöneticilerinin yakalanması için ödül koyma kararının zamanlamasına ilişkin) ABD, Türkiye'nin kendini savunma hakkı olduğunu anlayışla karşılıyor. Türkiye'yi farklı yollarla destekliyoruz… Türklerle, YPG, PKK ile ilişkisi hakkında konuşuyoruz. Tüm operasyonlarda elimizden geldiği ölçüde dikkatli olmaya çalışıyoru.

- (Türkiye'nin YPG hedeflerini vurması) Tüm taraflarla sürekli irtibat halindeyiz. Suriye'nin kuzeyinden Türkiye'ye somut bir güvenlik tehdidi olmayacağı konusunda, elimizden gelen herşeyi yapacağımızı garanti edebilmek için çok yoğun çaba içerisindeyiz.

- SDG'ye verilen silahlar) "Sadece hafif silahlar veriyoruz. Bu da zaten neden geçmişte olduğu gibi IŞİD'e karşı başarılı olamadıklarını da açıklıyor. Nedeni onlara ağır silahlar vermiyor oluşumuz."

- (IŞİD'i yenilgiye uğratma hedefi) Bu önemli bir hedef, Türkiye IŞİD'e karşı koalisyonda yer alıyor. IŞİD, Türkiye'ye İstanbul'daki havalimanı saldırısı dahil, çok büyük zararlar verdi. Bunu yeniden yaptığını görmek istemiyoruz. Politikalarımız hakkında çok yakın istişareler yürütüyoruz. Türkiye bizimle Suriye'de siyasi çözüm bulunmasında mutabık, İstanbul Zirvesi'nin kararlarını destekliyoruz. Türkiye, İran'ın Suriye'deki varlığından memnun değil, Türkiye Suriye rejiminden memnun değil. Türkiye ile aramızda pek çok konuda fikir birliği var.

- (Yabancı savaşçılar endişesi) Yaklaşık 110 ülkeden 20 bin yabancı savaşçının Suriye'den ayrılarak ülkelerine ya da başka bölgelere gitmeye çalıştıkları yönündeki haberler var. Hem Türk hem Rus hükümetleriyle bu unsurlarla nasıl başa çıkılacağını görüşüyoruz. Özellikle yabancı savaşçıların Suriye'den ayrılmaları ve dünyaya yayılmaları konusunda çok ciddi endişelerimiz var.

- (Suriye'deki çözüm sürecinde Esad'ın iktidarda kalması) Bizim politikamız tek başına kişilere değil Suriye hükümetinin ne yaptığına odaklanıyor. Mevcut hükümetin yaptığı gibi halkın yarısını defetmeye çalışmayan, halkına karşı savaş suçu işlemeyen, kimyasal silah kullanmayan, komşularını tehdit etmeyen, İran'a güç projeksiyonu zemini sağlamayan, IŞİD

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

gibi terör hareketleri oluşumuna yol açmayan bir hükümete ihtiyaç var. İşte bunları yapmayan bir Suriye hükümeti, bizim çalışacağımız bir hükümet olur.

- (Suriye'de öncelik "yatıştırma") Öncelikli çabamız mevcut durumu yatıştırmak ve uzun vadeli bir çözüm üzerinde çalışmak. Suriye politikamız IŞİD'in kalıcı tasfiyesini, 2015 yılındaki BM Güvenlik Konseyi'nin 2244 sayılı kararı uyarınca bir çözüm bulunmaya çalışılması ve tüm İran güçlerinin Suriye'yi terk etmesini hedefliyor. Çünkü biz İran'ı çözümün değil sorunun bir parçası olarak görüyoruz. ” diye konuştu.

- (Suriye'de çözüm çabaları) Güçlü bir şekilde destekliyoruz. Türkiye, Almanya, Fransa ve Rusya'nın İstanbul'daki Suriye zirvesindeki İdlib'e uzun dönemli ateşkes ve anayasa komitesi çalışmalarının Aralık'ın sonunda başlatılması çağrısını memnuniyetle karşıladık. Nihai olarak bir BM süreci ile sorun çözüme kavuşturulmalı. Bu yolla da tüm yabancı askeri güçlerin çekilmesini sağlamaya odaklandık.

## İRAN'A YAPTIRIMLAR

- *Trump: Bazı ülkelere İran'la ticarette muafiyet verdik çünkü petrol fiyatlarının yükselmesini istemedim...* Trump'a basın toplantısı sırasında gazetecilerden biri tarafından "Erdoğan İran yaptırımlarına uymayız" dedi, ne diyorsunuz?" sorusu yöneltildi. Trump soruyu "Bazı ülkelere İran'la petrol ticaretinde muafiyet verdik çünkü petrol fiyatlarının yükselmesini istemedim. Zaten petrol fiyatları da düşüyor. Bu benim sayemde oldu" şeklinde yanıtladı.

- *Irak, ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımların bir parçası değil...* Irak Başbakanı Adil Abdulmehdi, ülkesinin ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımlardan muaf tutulduğunu çünkü bölgesel çekişmede tarafsız olduğunu söyledi. Abdulmehdi, başkent Bağdat'ta düzenlediği haftalık basın toplantısında, gazetecilerin ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımlara bağlı kalıp kalmayacağı sorusuna "Irak, ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımların bir parçası değil çünkü bölgesel çekişmede taraf tutmuyor." ifadelerini kullandı. ABD'nin İran Özel Temsilcisi Brian Hook, dün düzenlediği basın toplantısında Irak'ın elektrik ihtiyacını karşılamak için İran'dan enerji temin etmeye devam edebileceğini ve yaptırımlardan muaf tutulduğunu bildirmişti. Hook, Irak'ın nasıl muaf tutulduğuna ilişkin herhangi bir detay paylaşmamıştı. İsminin açıklanmasını istemeyen Iraklı iki üst düzey yetkili daha önce yaptıkları açıklamada, Bağdat'ın İran'dan ithal ettiği doğal gaz ve elektriğin ödemesinin yapabilmesi için dolar yerine dinar hesabının açıldığını ifade etmişti.

## ORTADOĞU-AFRİKA

- *Snowden: Kaşıkçı, İsrail üretimi casus yazılımla takip edildi...* İsrail'deki bir konferansa video bağlantısıyla seslenen ABD'li ifşaatçı Edward Snowden, Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda öldürülen gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın, İsrailli şirket NSO Group'un ürettiği Pegasus casusluk yazılımıyla takip edildiğini söyledi. Snowden, İsrailli bir şirketin ürettiği teknolojiyle Meksika'daki soruşturmacılarla gazetecilerin ve diğer sorunlu ülkelerde muhaliflerin takip edildiğini, bunlar arasında Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda öldürülen gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın da olduğunu söyledi.

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

- *ABD'deki seçimlerin İsrail basınındaki yankısı...* İsrail bazlı Hareetz gazetesine göre ara seçim sonuçları Demokratlar için en azından fırtınalı olmaktan ziyade bulutlu havaya dönüşen bir atmosfere evrildi. Demokratların 2 senelik çaresiz çırpınıştan sonra tekrar sahada oldukları değerlendirildi. Demokratların arkasında artık ABD'nin ikinci büyük siyasi kurumu olan Temsilciler Meclisi bulunuyor. Hareetz gazetesi ara seçim sonuçlarını ABD ve Dünya için iyi, Trump için "belki" iyi, Netenyahu için "muhtemelen" iyi ve Amerikalı Yahudiler için iyi olduğu yönünde değerlendirdi.

- *Suudi Arabistan'dan 4,3 milyar dolarlık proje...* Suudi Arabistan Kralı Selman bin Abdulaziz, ülkenin orta kesiminde yer alan El-Kasim bölgesinde, 4,3 milyar dolarlık 600'den fazla projeyi başlattı. Söz konusu projelerin, kalkınma, eğitim, hizmet ve iskan gibi çeşitli sektörlerde olduğu ifade edildi.

- *Suudi Arabistan petrol ekonomisinden yatırım ekonomisine geçiyor...* Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da sona eren Geleceğe Yatırım Girişimi (FII) forumunu değerlendiren Suudi ekonomistler, Riyad'ın petrolü temel gelir kaynağı olarak reddetme stratejisini uyguladığını ve ülkeye uzun vadeli yatırımları teşvik ettiğini belirtti.

- *Kaşıkçı cinayetini Kahtani'ye bağlı 'Kaplan Takımı' işledi...* BBC Arapça'ya konuşan kaynaklar, Cemal Kaşıkçı cinayetini 2018 yaz aylarında kurulan 50 kişilik 'Kaplan Takımı' adlı ekipten bir grubun işlediğini söyledi.

- *Yemen eski Genelkurmay Başkanı Savunma Bakanı oldu...* Yemen devlet başkanı Mansur Hadi eski Genelkurmay Başkanı Mohammed Maqdishi'yi Savunma Bakanı olarak atadı. Yeni atama Yemen'in Husilerin kontrolündeki liman şehri Al Hudaydah'a yönelik operasyon öncesine denk geldi.

- *Haşdi Şabi: ABD IŞİD'e yerlerimizi bildiriyor...* Haşdi Şabi ile IŞİD arasında Irak-Suriye sınırında şiddetli çatışmalar yaşanıyor. Haşdi Şabi Komutanı Zeki Muratlı, ABD'nin IŞİD'i tekrar Irak'a sokmak istediğini iddia ederek, ABD'nin Haşdi Şabi'nin yerini IŞİD'e bildirdiğini ve böylelikle IŞİD'in saldırılarına maruz kaldıklarını söyledi.

## AVRUPA – AB

- *AB Komisyonu: 'Müzakerelerin Sürmesinden Yanayız'...* Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında kopma noktasına gelen tam üyelik müzakereleri, Avrupa Birliği'nin yönetim organı AB Komisyonu'nu da böldü. AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Johannes Hahn'ın, Alman Die Welt gazetesine verdiği söyleşide ifade ettiği, "Türkiye ile üyelik müzakerelerinin sonlandırılması gerekir" görüşüne, AB'den, "Komisyon müzakerelerin sürmesinden yana" uyarısı geldi.

- **(ÖZEL HABER)** *Almanya'dan silahlı İsrail İHA'sı hamlesi...* Almanya'nın İsrail'den silahlı Heron TP drone'ları kiralamak istediği ve görüşmelerin devam ettiği bildiriliyor.

- *Gerçek bir Avrupa ordusuna sahip olmadıkça Avrupalıları koruyamayacağız...* Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Rusya tehlikesine dikkati çekerek ABD'ye bağımlı olmayan, egemen bir Avrupa Birliği (AB) ordusu kurmadıkça Avrupalıların güvende olamayacağını söyledi. Macron, "Gerçek bir Avrupa ordusuna sahip olmadıkça Avrupalıları koruyamayacağız. Tehditkar olabileceğini gösteren ve sınırlarımıza dayanmış bir Rusya'ya

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

karşı, daha egemen, ABD'ye bağımlı olmayan ve tek başına kendini savunan bir Avrupa'ya ihtiyacımız var." ifadeleriyle Avrupa ülkelerinin güvenliğinin tehdit altında olduğu uyarısında bulundu.

- *Ukrayna, sınır ihlalinde bulunan Ruslara ağır cezai yaptırımlar getirdi...* Ukrayna lideri Pyotr Poroşenko'nun ülkenin sınırlarını yasa dışı yollardan geçen Rusya vatandaşlarına ağır cezai yaptırımlar getiren yasa tasarısını imzaladığı öğrenildi. Ukrayna parlamentosunun 18 Ekim'de tasarısını kabul ettiği yeni yasaya göre, ülkenin sınırlarını yasadışı yollardan aşan 'saldırgan' ülkenin (Rusya'nın) vatandaşlığına sahip olan ya da bu ülkenin çıkarlarına hizmet eden kişilere 3 yıla kadar, ihlalin tekrarı halindeyse 3 ile 5 yıl arasında hapis cezası verilebilecek. Silah kullanarak sınırı geçme girişimi için ise 5 ila 8 yıl hapis cezası verilebilecek. Bu arada Kiev'e göre yeni ceza yasası, Ukrayna'nın hala kendisine bağlı saydığı Kırım'ı da kapsayacak.

- *Hollanda'nın fonlamayı bıraktığı Beyaz Miğferler, Avrupa'da mali destek arayışında...* Hollanda, Suriye'deki silahlı gruplarla bağlantıları bulunduğu ve Suriye savaşıyla ilgili dezenformasyon yaydığı nedeniyle zaman zaman tartışmaların odağına oturan Beyaz Miğferler adlı örgüte mali desteğe son verdi. El Nusra ile yakınlığı bilinen Beyaz Miğferler, Hollanda hükümetinin kararını 'hata' olarak değerlendirerek, Lahey yönetimini ikna turuna çıktı. BBC Türkçe'nin haberine göre Beyaz Miğferler, Hollanda'nın ardından Fransa ve İngiltere'de de yardım arayışında bulunacak. Hollanda 2016 yılından bu yana Beyaz Miğferler ile diğer gruplara toplam 70 milyon euro tutarında yardımda bulundu.

- *NATO'nun Anakonda-2018 tatbikatı Polonya'da başladı...* 10 ülkeden 17 binin üzerinde askerin katılacağı Anakonda-2018 tatbikatı Polonya'da başladı. Polonya topraklarında yaklaşık 12.500 askerin, Litvanya, Letonya, Estonya ve Baltık Denizi'nde de 5 bin askerin katılacağı tatbikatta 5 bin askeri araç, 45 savaş gemisi, 150 uçak ile helikopter teyakkuza geçirilecek. Tatbikatın amacının Polonya ordusunun NATO'lu müttefiklerle iletişimini test etme ve bu konuda eğitim verme olduğunu açıklandı. Polonya ordusunun 2018 yılındaki en büyük tatbikatı olan Anakonda-2018, 6 Aralık'ta sona erecek.

## YUNANİSTAN - KIBRIS

- **(ÖZEL HABER)** *Rum kesimi ile ABD arasında güvenlik işbirliği anlaşması...* ABD'yi ziyaret eden Rum Dışişleri Bakanı Nikos Christodoulides ABD Dışişleri akanı ile görüşmesinde güvenlik işbirliği anlaşması imzaladıklarını açıkladı. Anlaşma terörle mücadele, denizde ve sınırlarda güvenliğin güçlendirilmesi, bölgesel istikrarın geliştirilmesi konularını kapsıyor. Görüşmede 3 konu öne çıkmış gözüküyor. Birincisi ABD-GKRY ikili ilişkiler, ikicisi GKRY'nin bölgede tesis etmeye çalıştığı üçlü ittifaklar, üçüncüsü Kıbrıs sorunu. GKRY'nin ABD'nin Doğu Akdeniz'deki üçlü ittifaklara katılmasını istediği bildiriliyor. Rum Bakan ilişkileri stratejik işbirliği olarak tanımladı. ***ABD'nin GKRY-Yunanistan-İsrail üçlü ittifak görüşmelerine katılmayı incelediği bildiriliyor. Bu üç ülkenin bir sonraki zirve toplantısının Vaşingon'da yapılması ve ABD'nin de uygun bir katılım sağlamasını istediği bildiriliyor.***

- *Anastasiadis Kıbrıslı Türklerin siyasi eşitliğine karşı çıktı, Türkiye'deki Kürtleri Kıbrıs'taki Türklere benzetti...* Kıbrıs Rum yönetimi lideri Nikos Anastasiadis, Kıbrıslı Türklerin siyasi

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

eşitlikten kaynaklanan etkin katılım hakkının olacağı bir federasyona karşı olduğunu açıkladı. Federal kurumlarda en az bir Kıbrıslı Türkün onayının aranması şartının çözüme işlerlik kazandırmayacağını savunan Rum lider, Kıbrıslı Türklerin yönetime etkin katılımıyla işler bir devlet kurulamayacağını iddia etti. Rum lider "azınlığın çoğunluğa hükmettiği bir yapının işler olması mümkün değil" diye konuştu. Türkiye'deki Kürt kökenli vatandaşları "azınlık" olarak niteleyen Anastasiadis, Kıbrıslı Türklerin siyasi varlığını da buna benzetti. Rum lider "Türkiye'de Kürtler, Erdoğan'dan her kararda kendilerinden en az bir evet oyunun olmasını isteselerdi, Türkler ne düşünürdü acaba" diye sordu. Rum lider Anastasiadis, yetkilerin kurucu devletlerde toplanacağı merkezi hükümetin daha az yetkiye sahip olacağı bir tür gevşek federasyonu tarif etti ancak buna "gevşek federasyon" denmesine karşı olduğunu söyledi.

## ABD

- *ABD Adalet Bakanı Jeff Sessions istifa etti, Trump vekaleten atama yaptı...* ABD Adalet Bakanı Jeff Session, Başkan Donald Trump'ın isteği üzerine görevinden ayrılığını duyurdu. Trump, Sessions'ın ardından Adalet Bakanlığı Özel Kalem Müdürü Matthew G. Whitaker'ın bu görevi geçici olarak devralacağını duyurdu.

- *Trump'tan Kaşıkçı açıklaması...* ABD Başkanı Donald Trump, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayeti konusunda gelecek hafta Kongre ile görüşeceğini, konuya ilişkin Türkiye ve Suudi Arabistan'la yakın çalıştığını belirterek, "Bu konuda güçlü bir fikir oluşturuyorum." dedi.

- *Trump: Rusya soruşturması konusunda endişeli değilim, çünkü tamamen düzmece...* Trump, "Artık bu soruşturmadan bıktım, herkes yıldı diye düşünüyorum. Bir sürü bilgi sızdırma skandalı oldu. Hakkımızda bir suçlama bulamadılar. Birlik olmalıyız. Onlar uzun süredir bizi soruşturuyorlar. Ben bu oyunda onlardan daha iyiyim. Ben de onlara bakarsam bir şeyler bulacağım. Biz de aynısını yaparsak bir yer varamayız" diye konuştu. Trump, bu soruşturmadan dolayı endişeli olmadığını, soruşturmanın düzmece olduğunu söyledi ve bu durumun ABD için adil olmadığını belirtti.

- *ABD-K.Kore görüşmesi ertelendi...* ABD Dışişleri bakanı ile K.kore'nin ikinci adamı sayılan kişinin 08 kasım'da Vaşington'da yapması planlanan görüşmenin ileri bir tarihe ertelendiği bildirildi.

- *Beyaz Saray, Trump'ın susturduğu CNN muhabirinin basın kartını askıya aldı...* CNN muhabiri Acosta, sosyal medyada kendisine ait Twitter hesabından açıklama yaparak, Beyaz Saray'a alınmadığını duyurdu. Beyaz Saray'da dün düzenlenen basın toplantısında Acosta ile Trump arasında yaşanan gerginlik sonrası Beyaz Saray'ın bu kararı alması dikkati çekti.

## RUSYA

- **(ÖZEL HABER)** *Rusya Kalibr Seyir Füzeleriyle Donattığı Fırkateynlerini Akdenize Sevk Ediyor...* Bu hamleyle birlikte Rusya, hâlihazırda Akdeniz'de bulunan deniz gücünü takviye ediyor. Rus Savunma Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre Rusya'nın yeni savaş gemisi olan Amiral Makarov, Kalibr seyir füzeleriyle donatılmış halde Pazartesi günü Akdeniz'e sevk

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

edildi. Açıklamada geminin sevk edilmesinin asıl amacı ya da Akdeniz'de terörle mücadele operasyonlarına katılıp katılmayacağı spesifik olarak belirtilmedi. Daha öncesinde Mayıs ayında Putin'in yapmış olduğu açıklamada Kalibr seyir füzeleriyle donatılmış olan askeri gemiler Akdeniz'e "terörle mücadele" için gönderileceği belirtilmişti. 2015 yılında üretimine başlanan Amiral Makarov gemisi, ismini 1970 yılında yapılmış olan ve 1994 yılında hurdaya çıkarılan gemiden alıyor. Fırkateyn, yaklaşık 50 kilometre menzile sahip hava savunma füzeleri ve Kalibr seyir füzeleri de dahil olmak üzere geniş yelpazede birçok silah sistemi bulunduruyor. Rusya, Kalibr seyir füzelerini DAİŞ, El-Nusra ve diğer terör örgütleri de dahil olmak üzere Suriye'deki terörle mücadele operasyonlarında birçok sefer kullanmıştı. 7 Ekim 2015 yılında Rusya ilk kez Kalibr seyir füzelerini Hazar Denizi'nden Suriye'ye doğru, İran ve Irak bölgelerinin üstünden geçip 1500 kilometreden daha uzak hedefleri başarıyla vuracak şekilde kullanmıştı. Bu yazın başlarında Rusya, Amiral Essen ve Pytlivy fırkateynleri, Nikolai Filchenkov çıkarma gemisi ve Vishny Volochek füze korveti de dahil olmak üzere Akdeniz'e çeşitli savaş gemileri sevk etti. Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması (INF)'na göre Rusya ve ABD, menzili 500 ve 5500 km arasında bulunan kara tabanlı nükleer ve konvansiyonel füzeleri yasaklamıştı. Fakat anlaşma, Kalibr füzeleri gibi deniz ve havadan ateşlenen füzeleri kapsamamaktaydı.

- *Rusya'da geleceğin stratejik bombardıman uçağı geliştiriliyor...* Rusya Birleşik Uçak Şirketi (UAC), geleceğin stratejik bombardıman uçağının tasarımına başlandığını duyurdu. Uçakla ilgili tüm çalışmalar Rusya Başkomutanı Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Savunma Bakanı Sergey Şoygu'nun özel kontrolü altında yürütülüyor. Yeni stratejik bombardıman uçağının 'steals' teknolojileri kullanılarak geliştirileceğini açıklanmıştı. Uçağın aralıksız 30 saat uçabileceği belirtiliyor.

## ASYA - PASİFİK

- *Güney Kore İran ile ticarette milli paralarını kullanacak...* ABD'nin İran yaptırımlarından muaf tutulan ülkelerden G. Kore İran'dan petrol almaya devam edebilecek. Ancak Yonhap ajansının bildirdiğine göre iki ülke aralarındaki ticarette Dolar yerine kendi milli paralarını kullanma konusunda anlaştı.

## TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *Moody's: Türkiye ekonomisinde 'sert küçülme' yaşanabilir...* Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Türkiye ekonomisinin muhtemelen resesyona girdiğini belirtti. Kurum, Türkiye'nin 2019 ortasına kadar her çeyrekte daralmasını bekliyor. BloombergHT'nin haberine göre, 'Küresel Makro Görünüm: 2019-2020' raporunda Türkiye'nin dış şoklara karşı duyarlı kalmayı sürdürdüğünü belirten derecelendirme kuruluşuna göre, Türkiye ekonomisinde gelecek çeyreklerde 'sert küçülme' yaşanabilir. Moody's, Türkiye ve Arjantin ekonomilerinin küçülmesiyle Çin'in yavaşlamasının 2019'da gelişen ülke piyasalarında büyümeyi aşağı çekmesinin beklediğini açıkladı.

- *Konkordato nedeniyle yaklaşık 30 milyar TL'lik borç ertelendi...* Şirketlerin iflastan korunmak için başvurduğu konkordatonun şimdiye kadarki toplam tutarı belli oldu. Son üç aydır hız kazanan konkordato gerekçesiyle sadece bankalar tarafından ertelenen borç miktarı 15 milyar lirayı geçti. Konkordato ilan eden şirketlerin diğer kişi, kurum ve şirketlere olan

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ

borcunun da 15 milyar lirayı bulabileceği hesaplanıyor. Böylece Türkiye ekonomisinde son günlerde en çok konuşulan konu olan konkordato nedeniyle yaklaşık 30 milyar liralık borcun anlaşmaya bağlanarak ertelendiği ortaya çıkıyor.

- *Türkiye İngilizce'den sınıfta kaldı: 88 ülke arasında 73. Sırada...* Education First adlı dil okulu, 2018 yılında dünya genelinde 88 ülke arasında yaptığı İngilizce Yeterlilik Göstergesi (English Proficiency Index) listesini yayımladı. İsveç ile Hollanda hem dünya hem de Avrupa sıralamasında 70.72 ve 70.31 puanla ilk iki sırayı aldığı araştırmada, Türkiye kendisine 88 ülke arasında 73. sırada yer bulabildi.

- *24 Haziran seçimlerinde ölülerden bağış yapılmış...* Yüksek Seçim Kurulu, 24 Haziran Cumhurbaşkanlığı Seçimi'nden önce "Erdoğan'a 866, İnce'ye 7, Akşener ve Karamollaoğlu'na birer ölünün bağışta bulunduğunu" saptadı

## TERÖRLE MÜCADELE

- Ağrı'nın Tutak ilçesinde terör örgütü PKK/KCK'ya yardım ve yataklık yaptıkları şüphesiyle 15 kişi gözaltına alındı.

- Adana Kozan ilçesinde 5 Kasım'da şüpheli bir şahsın ev ve eklentilerinde yapılan aramada; 260 adet tarihi eser ve 1 ruhsatsız tabanca ele geçirilerek şüpheli yakalanmıştır.

- Kayseri İncesu'da 5 Kasım'da yapılan yol kontrolünde durdurulan otobüste narkotik tespit köpeğimiz KAŞKIR'ın da katılımıyla yapılan aramada piyasa değeri 400.000 TL olan 18.520 adet uyuşturucu hap ele geçirilerek şüpheli yolcu yakalanmıştır.

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ